

2024

Warszawa
Warsaw
2024

Mały Rocznik Statystyczny Polski

Concise Statistical Yearbook of Poland

**Mały Rocznik
Statystyczny Polski**

Concise Statistical Yearbook
of Poland

2024

**Ministerstwo Edukacji Narodowej
zakwalifikowało niniejszą publikację do bibliotek
szkół ogólnokształcących i szkół branżowych**

This publication was approved by
the Ministry of National Education
for school libraries

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła
When publishing Statistics Poland data please indicate the source

Publikacja dostępna na stronie internetowej
Publication available at
stat.gov.pl

ISSN 1640-3630

2024

Mały Rocznik Statystyczny Polski

Concise Statistical Yearbook of Poland

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Warszawa Warsaw 2024

Komitet Redakcyjny Głównego Urzędu Statystycznego
Editorial Board of Statistics Poland

Przewodniczący, Redaktor Główny
President, Editor-in-Chief

Dominik Rozkrut

Członkowie
Members

Ewa Adach-Stankiewicz, Agnieszka Ajdyn, Magdalena Ambroch, Renata Bielak, Monika Bieniek,
Mirosław Błażej, Wiesława Gierańczyk, Piotr Łysoń, Magdalena Mojsiewicz, Tadeusz Olechowski, Anita Perzyna,
Dominika Rogalińska, Katarzyna Wałkowska, Małgorzata Węglowska (sekretarz secretary),
Marta Wojciechowska, Anna Wróblewska

OPRACOWANIE MERYTORYCZNE
CONTENT-RELATED WORKS

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych
Statistics Poland, Statistical Products Department

Zespół autorski
Editorial team

Dominika Borek, Joanna Kasprzak, Kamil Knol, Jakub Komorek, Anna Kozera, Joanna Kozłowska,
Marcin Marikin, Anna Wiśniewska-Salek, Agata Zasztowl-Mroczek, Anna Zielkowska, Maciej Zelechowski

pod kierunkiem
supervised by

Renaty Bielak, Justyny Gustyn

PRACE WYDAWNICZO-POLIGRAFICZNE
EDITORIAL WORKS

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

pod kierunkiem
supervised by

Macieja Adamowicza

Opracowanie redakcyjne i korekta
Editorial works and proofreading

pod kierunkiem
supervised by

Tadeusza Olechowskiego

Opracowanie graficzne
Graphics

pod kierunkiem
supervised by

Roberta Chmielewskiego

Skład
Typesetting

pod kierunkiem
supervised by

Andrzeja Paluchowskiego

Zdjęcie zamieszczone na okładce
Photograph on the cover

Spichlerz na nabrzeżu rzeki Brdy w Bydgoszczy (fot. z zasobów Adobe Stock)

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208
Informacje w sprawach sprzedaży publikacji GUS — tel. (22) 608 32 10, 608 38 10
Zam. 49/2024. Nakład 850

Przedmowa

Mały Rocznik Statystyczny Polski to kompleksowe źródło informacji o sytuacji demograficznej, warunkach życia ludności, gospodarce oraz środowisku naturalnym kraju. Z przyjemnością przekazuję Państwu jego sześćdziesiąte siódme wydanie.

W tej edycji rocznika publikujemy statystyki dotyczące ostatnich wyborów parlamentarnych i samorządowych oraz wyborów do Parlamentu Europejskiego. Zamieszczamy również dane o gospodarstwach domowych według wielkości, opracowane na podstawie ostatecznych wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 oraz wstępne dane o powierzchni użytków rolnych pochodzące ze zintegrowanych statystyk dotyczących gospodarstw rolnych. Dodatkowo uzupełniliśmy informację na temat przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń o medianę wynagrodzeń brutto, a także wprowadziliśmy zmiany, które wynikają z modyfikacji i rozwoju badań, m.in. w zakresie dochodów i wydatków gospodarstw domowych, zasięgu ubóstwa oraz społeczeństwa informacyjnego.

Część informacji, ze względu na ich dostępność w naszych bazach danych, przedstawiliśmy mniej szczegółowo niż dotychczas. Ponadto nie podajemy już danych o podaży pieniądza, otwartych funduszach emerytalnych ani powszechnych towarzystwach emerytalnych, ponieważ są publikowane na stronach Narodowego Banku Polskiego i Komisji Nadzoru Finansowego.

Przekazując Państwu *Mały Rocznik Statystyczny Polski 2024*, serdecznie dziękuję wszystkim respondentom i gestorom źródeł administracyjnych za współpracę i dostarczanie danych, które służą do opracowywania oficjalnych statystyk. Zachęcam Państwa również do odwiedzenia strony stat.gov.pl oraz korzystania z innych publikacji i baz danych Głównego Urzędu Statystycznego, a także do przekazywania nam uwag dotyczących sposobu udostępniania informacji.

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

Warszawa, lipiec 2024 r.

Preface

The Concise Statistical Yearbook of Poland is a comprehensive source of information about the demographic situation of Poland, the living conditions of the population, the country's economy and natural environment. I am pleased to present to you its sixty-seventh edition.

This edition of the yearbook presents statistics on the parliamentary, local government and European Parliament elections. We also provide data on Polish households by size, based on the final results of the National Population and Housing Census 2021. Preliminary data on the area of agricultural land based on integrated farm statistics are also available. Furthermore, the information on average monthly wages and salaries has been supplemented with the median measure. As a result of the modification and development of our surveys, we have also introduced changes in the area of household income and expenditure, poverty rates and information society.

Some of the information is less detailed than before due to its availability in our databases. Moreover, we no longer provide data on money supply, open pension funds and general pension societies, as they are published on the websites of the National Bank of Poland and the Polish Financial Supervision Authority.

With the release of *the Concise Statistical Yearbook of Poland 2024*, I would like to thank all the respondents and the managers of administrative data sources for their cooperation and for sharing information that enables the production of official statistics. I would like to encourage you to visit stat.gov.pl and to take a look at other Statistics Poland publications and databases. You are also welcome to share your comments concerning the way information is made available.

President
of Statistics Poland

Dominik Rozkrut, Ph.D.

Spis treści

Przedmowa
Objaśnienia znaków umownych
Ważniejsze skróty
Uwagi ogólne

Działy

1. Warunki naturalne i ochrona środowiska
2. Organizacja państwa
3. Wymiar sprawiedliwości
4. Ludność. Wyznania religijne
5. Rynek pracy
6. Gospodarstwa domowe. Mieszkania
7. Handel i gastronomia. Ceny
8. Edukacja i wychowanie
9. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
10. Kultura. Turystyka. Sport
11. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne. Telekomunikacja
12. Rolnictwo. Rybołówstwo
13. Leśnictwo i łowiectwo
14. Przemysł i budownictwo
15. Transport. Poczta
16. Handel zagraniczny
17. Finanse
18. Inwestycje. Środki trwałe
19. Rachunki narodowe
20. Podmioty gospodarki narodowej
21. Przegląd międzynarodowy

Tablice przeglądowe

I. Ważniejsze dane o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju
II. Ważniejsze dane o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w przeliczeniu na mieszkańca
III. Ważniejsze dane o województwach w 2023 r.
Źródła danych
Spis tablic i wykresów
Skorowidz alfabetyczny

Contents

	Str. Page
Preface	5, 6
Symbols	8
Major abbreviations	9
General notes	11, 14

Chapters

Environment and environmental protection	17
Organisation of the state	49
Justice	74
Population. Religious denominations	89
Labour market	111
Households. Dwellings	131
Trade and catering. Prices	177
Education	189
Health care and social welfare	207
Culture. Tourism. Sport	221
Science and technology. Information society. Telecommunications	235
Agriculture. Fishing	252
Forestry and hunting	277
Industry and construction	285
Transport. Post	305
Foreign trade	316
Finance	324
Investments. Fixed assets	362
National accounts	373
Entities of the national economy	389
International review	395

Review tables

Major data on the socio-economic situation of the country	436
Major data on the socio-economic situation of the country per capita	454
Major data on voivodships in 2023	464
Sources of data	476
List of tables and charts	482
Index	500, 511

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

- Kreska (—) — oznacza, że zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero: (0) — zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;
- (0,0) — zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
- Kropka (.) — oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe.
data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless.
- Znak Δ — oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do rocznika, ust. 17 na str. 13.
categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the yearbook, item 17 on page 16.
- „W tym” — oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
- “Of which” — indicates that not all elements of the sum are given.

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

tys.	= tysiąc	hm ³	= hektometr sześcienny cubic hectometre
mln	= milion	km ³	= kilometr sześcienny cubic kilometre
mld	= miliard	W	= wat
bn	= billion	kW	= kilowat kilowatt
zł	= złoty	kWh	= kilowatogodzina kilowatt-hour
PLN	= złoty	GWh	= gigawatogodzina gigawatt-hour
USD	= dolar amerykański United States dollar	TWh	= terawatogodzina terawatt-hour
szt.	= sztuka units	kJ	= kilodżul kilojoule
wol.	= wolumin	GJ	= gigadżul gigajoule
vol.	= volume	PJ	= petadżul petajoule
g	= gram gram	kgoe	= kilogram oleju ekwiwalentnego kilogram of oil equivalent
kg	= kilogram kilogram	Mtoe	= milion ton oleju ekwiwalentnego million tonnes of oil equivalent
dt	= decytona deciton	mSv	= milisiwert millisievert
t	= tona tonne	°C	= stopień Celsjusza centigrade
mm	= milimetr millimetre	mmHg	= milimetr słupa rtęci millimetre of mercury
cm	= centymetr centimetre	s	= sekunda second
m	= metr metre	min	= minuta minute
km	= kilometr kilometre	h	= godzina hour
cm ²	= centymetr kwadratowy square centimetre	d	= doba
m ²	= metr kwadratowy square metre	r.	= rok
ha	= hektar hectare	t·km	= tonokilometr
km ²	= kilometr kwadratowy square kilometre	tkm	= tonne-kilometre
l	= litr litre	pas	= pasażer
hl	= hektolitr hectolitre	pass	= passenger
cm ³	= centymetr sześcienny cubic centimetre	pas·km	= pasażerokilometr
m ³	= metr sześcienny cubic metre	pass·km	= passenger-kilometre
dam ³	= dekametr sześcienny cubic decametre		

DWT = tona nośności całkowitej ładunku i zapasów statku
dead weight tonne

GT = pojemność brutto statku
gross tonnage

NT = pojemność netto statku
net tonnage

p u = powierzchnia użytkowa

art.
Art. = artykuł
= article

cd.
cont. = ciąg dalszy
= continued

dl. = długość

dok.
cont. = dokończenie
= continued

k. = koło (w pobliżu)

kl. = klasa

kk = Kodeks karny

kpk = Kodeks postępowania karnego

kw = Kodeks wykroczeń

M. = morze

m.
m.st. = miasto
= miasto stołeczne

nr (Nr)
No = numer
= number

O. = ocean

ok. = około

p.proc.
pp = punkt procentowy
= percentage point

pkt = punkt

poj. = pojemność

pow. = powiat

poz. = pozycja

późn. zm. = późniejsze zmiany

szer. = szerokość

tabl. = tablica

ust. = ustęp

woj. = województwo

0°1'1" { E = Wschód
East
N = Północ
North
S = Południe
South
W = Zachód
West

Rep. = Republika

M.P. = Monitor Polski

Min. = Ministerstwo

PKP = Polskie Koleje Państwowe

PESEL = Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności
Common Electronic System of Population

ISIC = Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Rodzajów Działalności
International Standard Industrial Classification of All Economic Activities

PKB
GDP = produkt krajowy brutto
= gross domestic product

SITC = Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu
Standard International Trade Classification

EFTA = Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu
European Free Trade Association

Eurostat = Urząd Statystyczny Unii Europejskiej
Statistical Office of the European Union

FAO = Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa
Food and Agriculture Organization of the United Nations

MOP
ILO = Międzynarodowa Organizacja Pracy
= International Labour Organization

OECD = Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
Organisation for Economic Co-operation and Development

ONZ
UN = Organizacja Narodów Zjednoczonych
= United Nations

UE
EU = Unia Europejska
= European Union

MFW
IMF = Międzynarodowy Fundusz Walutowy
= International Monetary Fund

ARiMR = Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

ARMA = Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w roczniku dane, jeśli nie zaznaczono inaczej, dotyczą **całej gospodarki narodowej**.
2. Dane prezentuje się:
 - 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej — Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r.
W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”;
 - 2) według **sektorów instytucjonalnych** — wyłącznie w zakresie rachunków narodowych.
3. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i, jeśli nie zaznaczono inaczej, obejmują podmioty o liczbie pracujących:
 - do 9 osób,
 - od 10 do 49 osób,
 - 50 osób i więcej.
4. Dane, jeśli nie zaznaczono inaczej, opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.
5. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007, według sektorów instytucjonalnych oraz w podziale administracyjnym opracowano, jeśli nie zaznaczono inaczej, tzw. metodą przedsiębiorstw.
Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.
6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.
7. Do ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w roczniku — obok PKD 2007 — należą:
 - 1) **Klasyfikacja Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego oraz zatrudnionych i ich wynagrodzeń; klasyfikacja, opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2014 r.;
 - 2) **Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług — PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 grudnia 2015 r.;
 - 3) **Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu (SITC)**, na podstawie której dokonuje się grupowania towarów w handlu zagranicznym;
 - 4) **Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
 - 5) **Polska Klasyfikacja Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r.;
 - 6) **Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT 2016 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r., w miejsce klasyfikacji obowiązującej do 31 grudnia 2016 r.
8. Informacje w podziale według **województw, powiatów i gmin** oraz w podziale na **miasta i wieś**, jeśli nie zaznaczono inaczej, podano w każdorazowym podziale administracyjnym (terytorialnym). Przez **miasta** rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez **wieś** — gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

9. Dane prezentowane według **makroregionów, regionów i podregionów** odpowiadają poszczególnym poziomom obowiązującej w krajach Unii Europejskiej Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS), wprowadzonej Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1059/2003 z dnia 26 maja 2003 r., z późn. zm. Od 1 stycznia 2018 r. obowiązują zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Komisji (UE) 2016/2066 z dnia 21 listopada 2016 r.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, notach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto przyjęto od 1995 r. kategorię **ceny bazowej**, zastępując nią cenę producenta.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług — VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **cenę stałą** w latach 1995—2023 przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej, sprzedaży detalicznej, importu i eksportu, nakładów inwestycyjnych — od 1996 r., środków trwałych, produkcji globalnej, zużycia pośredniego i produktu krajowego brutto — ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu i produkcji budowlano-montażowej:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006—2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011—2015,
 - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) dla lat 2016—2021,
 - ceny stałe 2021 r. (średnie ceny bieżące 2021 r.) od 2022 r.

12. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Do przeliczeń danych według liczby ludności, jeśli nie zaznaczono inaczej, przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy **przeliczeniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia 2002 r., a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) — według stanu w dniu 30 czerwca.

Przyjęta do przeliczeń liczba ludności opracowano:

- dla lat 1989—2009 (w przypadku wskaźników dynamiki — lata 1990—2010) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 1999 (stan w dniu 31 grudnia), 2000 i 2001 — według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r.,
- dla lat 2010—2019 (w przypadku wskaźników dynamiki — lata 2011—2020) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. — według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.,
- od 2020 r. (w przypadku wskaźników dynamiki — od 2021 r.) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

Od 2023 r. zwiększyła się powierzchnia niektórych jednostek podziału terytorialnego o morskie wody wewnętrzne Zatoki Puckiej oraz część Zatoki Gdańskiej (zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2021 r. w sprawie państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziału terytorialnych kraju). W związku z tym od 2023 r. do **przeliczeń wskaźników odnoszących się do powierzchni ogólnej kraju** przyjęto całkowitą powierzchnię jednostek, wliczając obszar morskich wód wewnętrznych. Na mapach statystycznych Polski zaznaczono granice morskich wód wewnętrznych uwzględniające te zmiany.

14. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych wstępnych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. Źródłodawców informacji statystycznych pochodzących spoza Głównego Urzędu Statystycznego podano w części „Źródła danych” na str. 476, zgodnie z zasadą, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje za ostatni rok.

17. W roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
	sekcje
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej
Produkcja wyrobów farmaceutycznych	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*
* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowywania danych liczbowych znajdują się w Roczniku Statystycznym Rzeczypospolitej Polskiej, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki — w zakładce „Metainformacje” na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego, w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

General notes

1. Data presented in the yearbook, unless otherwise indicated, concern **the entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to **the Polish Classification of Activities — PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the Regulation of the Council of Ministers of 24 December 2007.

The item **"Industry"** was introduced as an additional grouping, including "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities" sections;

2) according to **institutional sectors** — exclusively within the scope of national accounts.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of **the number of persons employed**, and, unless otherwise indicated, include entities employing:

— up to 9 persons,

— from 10 to 49 persons,

— 50 persons and more.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organisational status of the national economy**.

5. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions, by institutional sectors as well as according to administrative division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In **the enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and services) on their own-account in order to earn a profit.

7. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the yearbook, the following should be mentioned:

1) **the Classification of Occupations and Specialisations (KZIS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units as well as paid employees and their wages and salaries are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 January 2015 by the Regulation of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014 replacing the classification which was in force until 31 December 2014;

2) **the Polish Classification of Goods and Services — PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; PKWiU, compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 January 2016 by the Regulation of the Council of Ministers of 4 September 2015 replacing the PKWiU 2008 classification which was in force until 31 December 2015;

3) **the Standard International Trade Classification (SITC)**, on the basis of which goods in foreign trade are grouped;

4) **the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) of the households sector as well as expenditure on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;

5) **the Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which types of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 January 2000 by the Regulation of the Council of Ministers of 30 December 1999;

6) **the Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT 2016 was introduced on 1 January 2017 by the Regulation of the Council of Ministers of 3 October 2016 replacing the classification which was in force until 31 December 2016.

8. Information by **voivodships, powiats and gminas** as well as by **urban and rural areas**, unless otherwise indicated, is presented according to administrative (territorial) division in a given period. The term

urban areas is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while **rural area** — as rural gminas and rural areas in urban-rural gminas.

9. Data presented by **macroregions**, **regions** and **subregions** correspond to separate levels of the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS), obligatory in the European Union countries, introduced by the Regulation (EC) No 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003, as amended. Since 1 January 2018, the amendments introduced by the Commission Regulation (EU) 2016/2066 of 21 November 2016 are in force.

10. Data at **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditure or the value of products, services, etc. In tables, notes and charts in which prices are not defined, data are expressed at current prices.

In order to evaluate production and gross value added, **the basic price** category has been adopted since 1995, replacing the producer's price category.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade units included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax — VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

11. Constant prices in 1995—2023 were adopted as follows:

- 1) agricultural output, retail sales, imports and exports, investment outlays — since 1996, fixed assets as well as output, intermediate consumption and gross domestic product — current prices from the year preceding the surveyed year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry, construction and assembly production:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006—2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011—2015,
 - 2015 constant prices (2015 average current prices) for 2016—2021,
 - 2021 constant prices (2021 average current prices) since 2022.

12. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods — are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. For the purpose of calculating data by population number, unless otherwise indicated, the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When **computing data per capita (1000 population, etc.)** as at the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon during a year (e.g. vital statistics, production, consumption) — as of 30 June.

The population number adopted for calculations was compiled:

- for the years 1989—2009 (in the case of indices — the years 1990—2010) on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, but for 1999 (as of 31 December), 2000 and 2001 by the administrative division in force as of 31 December 2002,
- for the years 2010—2019 (in the case of indices — the years 2011—2020) on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011, and for 2010 by the administrative division in force as of 31 December 2011,
- since 2020 (in the case of indices — since 2021) on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2021.

Since 2023, the area of some territorial division units has increased due to the inclusion of the marine internal waters of the Puck Bay and part of the Gdańsk Bay (in accordance with § 6 item 1 of the Regulation of the Council of Ministers of 16 July 2021 on the state register of borders and the area of territorial division

units of the country). Therefore, from 2023, **indicators relating to the total area of the country** were calculated using the total area of units, including the area of marine internal waters. The boundaries of marine internal waters were marked on the statistical maps of Poland, with adjustment to those changes.

14. Selected information for the recent year was presented on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of Statistics Poland.

15. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the "total" item.

16. The providers of statistical information derived from other sources than Statistics Poland are given in the "Sources of data" part on page 476, with the institution providing the information for the recent year given as the source.

17. The names of some classification levels of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2 used in the yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

abbreviation	full name
	sections
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities
	divisions
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Manufacture of pharmaceutical products	Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
Manufacture of metal products	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
	*
	* *

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are given in the Statistical Yearbook of the Republic of Poland, while more detailed information on particular fields of statistics can be found in the "Metainformation" tab on Statistics Poland website, in thematic publications as well as in the "Statistical Research Methodology" series.

Uwaga do tabl. 1, wykresu na str. 75 i noty na str. 76.

Dane nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Stwierdzenie ich popełnienia dokonywane jest w postępowaniu sądowym (w 2023 r. — 17120 czynów), po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Note to table 1, chart on page 75 and note on page 76.

Data do not include punishable acts committed by juveniles. The specification of their number takes place during the court proceedings (in 2023 — 17120 acts), after the Police provides records in juvenile cases to the family court.

**TABL. 1 (46). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ^a
W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH**
CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE^a
IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

Rodzaje przestępstw	2015	2020	2022	2023		Type of crime
				ogółem total	w tym Policja of which the Police	
O G Ó Ł E M	809929	774974	870451	801000	792014	TOTAL
w tym:						of which:
Zabójstwo — art. 148 kk	528	666	518	574	559	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	10430	8818	8686	8531	8417	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójkę lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	4766	2826	2480	2477	2452	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	46819	59771	64159	61902	61713	Crimes from the Act on Counteracting Drug Addiction
Prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk	64487	53047	57076	49746	49647	Operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or intoxicant — Art. 178a Criminal Code
Zgwałcenie — art. 197 kk	1226	1100	1095	1084	1040	Rape — Art. 197 Criminal Code
Obcowanie płciowe z małoletnim poniżej 15 lat — art. 200 § 1 kk	1067	1034	1165	1120	1089	Sexual intercourse with juvenile below the age of 15 — Art. 200 § 1 Criminal Code
Przestępstwa korupcyjne — art. 228—231, 250a, 296a i 296b kk	10847	10438	7490	5189	3669	Corruption crimes — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code

^a Dotyczy śledztw i dochodzeń własnych prokuratora oraz powierzonych przez prokuratora innym niż Policja uprawnionym organom.

^a Concerns investigations and proceedings of the prosecutor and entrusted by the prosecutor to authorised organs other than the Police.

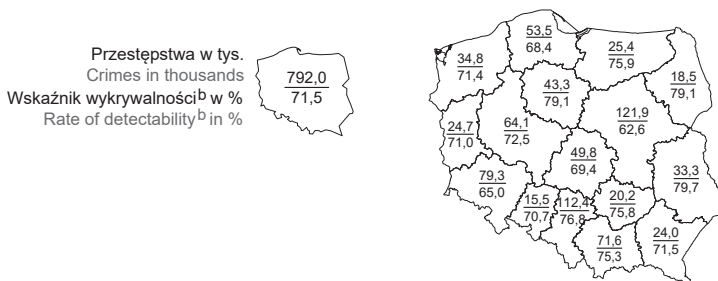
TABL. 1 (46). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ^a W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH (dok.)
CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE^a IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS (cont.)

Rodzaje przestępstw	2015	2020	2022	2023		Type of crime
				ogółem total	w tym Policja of which the Police	
Kradzież rzeczy — art. 275 § 1, 278 i 279 ^b kk	145666	98960	121486	117537	117477	Property theft — Art. 275 § 1, 278 and 279 ^b Criminal Code
w tym kradzież samochodu	12040	8788	7379	6334	6333	of which automobile theft
Kradzież z włamaniem — art. 279 ^c kk	91418	72524	68245	62710	62689	Burglary — Art. 279 ^c Criminal Code
Rozbój — art. 280 kk	6082	3091	2477	2360	2335	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	1146	1057	1198	1237	1233	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	670	376	366	377	374	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
Oszustwo — art. 286 i 287 kk	117763	133202	169675	166171	165803	Fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code

a Dotyczy śledztw i dochodzeń własnych prokuratora oraz powierzonych przez prokuratora innym niż Policja uprawnionym organom. b Wyłącznie w zakresie kradzieży samochodu poprzez włamanie. c Z wyłączeniem kradzieży samochodu poprzez włamanie.

a Concerns investigations and proceedings of the prosecutor and entrusted by the prosecutor to authorised organs other than the Police. b Only in regard to automobile theft by burglary. c Excluding automobile theft by burglary.

PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ^a WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2023 R.
CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE^a BY VOIVODSHIPS IN 2023

a W zakończonych postępowaniach przygotowawczych. b Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych do stwierdzonych w danym roku (łącznie z przestępstwami z lat poprzednich we wznowionych postępowaniach).

a In completed preparatory proceedings. b The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of crimes detected to crimes ascertained in a given year (including crimes from previous years in resumed proceedings).

Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokuraturę^a w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według wyniku postępowania

Crimes ascertained by the Police and prosecutor's office^a in completed preparatory proceedings by result of the proceedings

	2015	2020	2022	2023		TOTAL
				ogółem total	w tym Policja of which the Police	
	w tys.		in thousands			
O G Ó Ł E M	809,9	775,0	870,5	801,0	792,0	TOTAL
w tym przestępstwa, co do których postępowanie zakończono wnioskiem o:						of which crimes for which the proceedings have been completed with a motion for:
Sporządzenie aktu oskarżenia	479,7	523,2	575,4	531,6	529,7	Preparing a bill of indictment
Umorzenie wobec niewykrycia sprawcy	289,1	207,9	251,6	228,4	227,4	Discontinuance due to undetected offender

^a Dotyczy śledztw i dochodzeń własnych prokuratora oraz powierzonych przez prokuratora innym niż Policja uprawnionym organom.

^a Concerns investigations and proceedings of the prosecutor and entrusted by the prosecutor to authorised organs other than the Police.

TABL. 2 (47). **POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZE W SPRAWACH O PRZESTĘPSTWA PROWADZONE PRZEZ JEDNOSTKI INNE NIŻ POLICJA I PROKURATURA W 2023 R.**

PREPARATORY PROCEEDINGS REGARDING OFFENCES INVESTIGATED BY OTHER ENTITIES THAN THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN 2023

Wyszczególnienie	Postępowania Proceedings				Specification
	wszczęte initiated	zakończone ^a completed ^a		w tym of which	
		ogółem total	aktem oskar- żenia ^b with bill of indictment ^b		
Krajowa Administracja Skarbowa ^c	22738	21187	5724	7640	National Revenue Administration ^c
Straż Graniczna	6547	5942	2342	2970	Polish Border Guard
Organy Inspekcji Handlowej	4	3	3	—	Trade Inspection organs
Straż Leśna	819	771	173	598	Forest Guard
Państwowa Straż Łowiecka	120	120	14	106	State Hunting Guard

^a Łącznie z niezakończonymi w latach poprzednich. ^b Lub wnioskiem o sporządzenie aktu oskarżenia. ^c Postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe i pospolite.

^a Including uncompleted in previous years. ^b Or by motion for preparing a bill of indictment. ^c Proceedings regarding fiscal and common offences.

Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Common organisational units of the prosecutor's office in 2023
As of 31 December

Prokuratura Krajowa	1	National Prosecutor's Office
Prokuratury:		Prosecutor's offices:
regionalne	11	supra-regional
okręgowe	46	regional
rejonowe	358	district

TABL. 3 (48). ZATRUDNIENI I WYNAGRODZENIA W PROKURATURZE
PAID EMPLOYEES AND WAGES AND SALARIES IN THE PROSECUTOR'S OFFICE

Wyszczególnienie	2022	2023	2022	2023	Specification
	zatrudnieni (stan w dniu 31.12.) paid employees (as of 31.12.)		przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w zł average monthly gross wages and salaries ^a in PLN		
Prokuratorzy	5907	5863	17974	21685	Prosecutors
w tym kobiety	3086	3061	17658	21106	of which women
Asesorzy	463	496	10956	12966	Assessors
w tym kobiety	262	286	10867	13250	of which women
Urzędnicy	6839	7260	6773	6900	Officials
w tym kobiety	5820	6138	6561	6615	of which women
Inni pracownicy	1608	1638	5469	5614	Other employees
w tym kobiety	969	992	5070	5137	of which women

^a Wynagrodzenia prokuratorów nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe).

^a Wages and salaries of prosecutors do not include compulsory social insurance contributions (retirement and other pensions, sickness insurance).

TABL. 4 (49). **DZIAŁALNOŚĆ PROKURATURY W 2023 R.**
ACTIVITY OF THE PROSECUTOR'S OFFICE IN 2023

Wyszczególnienie	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione ^a Cases resolved ^a	Specification
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2023 r. of which incoming cases in 2023		
	w tys.	in thousands		
O G Ó Ł E M	1439,1	1274,9	1258,3	TOTAL
Prokuratura Krajowa	1,6	0,9	0,9	National Prosecutor's Office
Prokuratury rejonowe	1376,3	1234,5	1218,5	District prosecutor's offices
sprawy: karne (dochodzeniowo-śledcze)	1210,4	1101,4	1087,2	cases: criminal (investigations)
cywilne	106,3	82,7	80,4	civil
administracyjne	59,6	50,4	50,9	administrative
Prokuratury okręgowe	55,5	36,9	36,0	Regional prosecutor's offices
sprawy: karne (nadzorowane)	4,8	2,4	2,5	cases: criminal (supervised)
karne (dochodzeniowo-śledcze)	15,1	9,7	9,8	criminal (investigations)
cywilne	31,2	21,8	20,8	civil
administracyjne	4,4	3,0	2,9	administrative
Prokuratury regionalne	5,8	2,6	3,0	Supra-regional prosecutor's offices
sprawy: karne (nadzorowane)	0,9	0,2	0,3	cases: criminal (supervised)
karne (dochodzeniowo-śledcze)	2,4	1,2	1,3	criminal (investigations)
cywilne	1,3	0,7	0,7	civil
administracyjne	1,3	0,5	0,7	administrative

a Łącznie z niezakończonymi w latach poprzednich.

U w a g a. Prokuratury rejonowe i okręgowe zajmują się również sprawami cywilnymi dotyczącymi nieletnich — w 2023 r. do prokuratur rejonowych wpłynęło 18,1 tys. spraw nieletnich, a do okręgowych — 0,6 tys.

a Including unresolved in previous years.

N o t e. District and regional prosecutor's offices also handle civil cases concerning juveniles — in 2023, 18.1 thousand juvenile cases were submitted to district and 0.6 thousand to regional prosecutor's offices.

TABL. 5 (50). **JEDNOSTKI SĄDOWNICTWA W 2023 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

UNITS OF THE COURTS IN 2023

As of 31 December

Wyszczególnienie	Liczba jednostek Number of units	Specification
Sąd Najwyższy	1	Supreme Court
Naczelny Sąd Administracyjny	1	Supreme Administrative Court
Wojewódzkie sądy administracyjne	16	Administrative courts of first instance
Sądy powszechne		Common courts
Sądy apelacyjne	11	Appeal courts
wydziały: cywilne	15	departments: civil
karne	12	criminal
pracy i ubezpieczeń społecznych	11	labour and social security
Sądy okręgowe	47	Regional courts
wydziały: cywilne	117	departments: civil
karne	89	criminal
penitencjarne i nadzoru nad wykonywaniem orzeczeń karnych	28	penitentiary and supervision over execution of penal decisions
pracy (sądy pracy) i ubezpieczeń społecznych (sądy ubezpieczeń społecznych)	50	labour (labour courts) and social security (social security courts)
gospodarcze (sądy gospodarcze)	32	commercial (commercial courts)
sądy własności intelektualnej ^a	5	intellectual property courts ^a
Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ^a	1	Competition and Consumer Protection Court ^a
Sądy rejonowe	319	District courts
wydziały: cywilne	389	departments: civil
karne	378	criminal
rodzinne i nieletnich (sądy rodzinne)	314	family and juvenile (family courts)
pracy (sądy pracy) i ubezpieczeń społecznych (sądy ubezpieczeń społecznych)	117	labour (labour courts) and social security (social security courts)
ksiąg wieczystych	343	real estate registers
gospodarcze (sądy gospodarcze) ^b	115	commercial (commercial courts) ^b
Sądy wojskowe		Military courts
Sądy okręgowe	2	Regional courts
Sądy garnizonowe	7	Garrison courts
Opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów	66	Consultative staff of judicial specialists
Zakłady dla nieletnich	30	Juvenile institutions
Instytuty naukowo-badawcze	3	Research institutes

a Wyspecjalizowane wydziały w sądach okręgowych. b Tworzone w mieście na prawach powiatu lub z siedzibą sądu okręgowego.

a Specialised departments in regional courts. b Created in the city with powiat status or with the head office of a regional court.

TABL. 6 (51). **ZATRUDNIENI I WYNAGRODZENIA W SĄDOWNICTWIE POWSZECHNYM**
PAID EMPLOYEES AND WAGES AND SALARIES IN COMMON COURTS

Wyszczególnienie	2022	2023	2022	2023	Specification
	zatrudnieni ^a (stan w dniu 31.12.) paid employees ^a (as of 31.12.)		przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^b w zł average monthly gross wages and salaries ^b in PLN		
Sądy powszechne					Common courts
Sędziowie sądów:					Judges of courts:
apelacyjnych	469	483	22155	27056	appeal
okręgowych	2766	2756	19450	23923	regional
rejonowych	6106	6071	16041	19752	district
Asesorzy sądowi	467	608	10885	13101	Court assessors
Urzędnicy	29173	31416	6640	7365	Officials
Kuratorzy zawodowi	4995	5112	9424	10334	Professional probation officers
Referendarze sądowi	2454	2674	13171	16049	Court division officials
Asystenci sędziów	3798	4197	6470	7258	Judges' assistants
Inni pracownicy	2323	2305	5381	6028	Other employees
Opiniodawcze zespoły sądowych specjalistów^c — specjaliści	495	514	8737	9717	Consultative staff of judicial specialists^c — specialists
Zakłady dla nieletnich					Juvenile institutions
Pedagodzy	728	801	10021	11103	Pedagogues
Pozostali pracownicy	849	888	5816	5905	Other employees
Instytuty naukowo-badawcze — pracownicy	215	235	8833	9269	Research institutes — employees

a Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. b Wynagrodzenia sędziów nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe). c W skład zespołów wchodzi specjalistów w zakresie m.in. psychologii, pedagogiki, psychiatrii.

a Full-time and part-time paid employees in terms of full-time paid employees. b Wages and salaries of judges do not include compulsory social insurance contributions (retirement and other pensions, sickness insurance). c Includes, among others, specialists of psychology, pedagogy, psychiatry.

TABL. 7 (52). DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2023 R.
ACTIVITY OF THE COMMON COURTS IN 2023

Rodzaje spraw	Sprawy do załatwienia Cases pending		Sprawy załatwione ^a Cases resolved ^a	Type of cases
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2023 r. of which incoming cases in 2023		
	w tys.	in thousands		
OGÓŁEM	18226,5	14667,3	14855,0	TOTAL
Sprawy karne i wykroczeniowe	2614,0	2201,8	2209,7	Criminal cases and petty offences cases
w tym w sądach rejonowych	2142,0	1784,2	1791,4	of which in district courts
Sprawy cywilne ^b	11702,5	9246,6	9419,7	Civil cases ^b
w tym w sądach rejonowych	10852,2	8726,8	8979,0	of which in district courts
Sprawy rodzinne w sądach rejonowych	1578,1	1347,0	1337,3	Family cases in district courts
Sprawy z zakresu prawa pracy	95,7	67,2	59,6	Labour law cases
w tym w sądach rejonowych	79,2	55,3	48,4	of which in district courts
Sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych	254,4	139,4	141,3	Cases related to social security
w tym w sądach rejonowych	53,1	27,3	29,4	of which in district courts
Sprawy gospodarcze	1981,8	1665,3	1687,4	Commercial cases
w tym w sądach rejonowych	1826,1	1558,2	1581,4	of which in district courts

a Łącznie z niezakończonymi w latach poprzednich. b W tym niektóre sprawy rodzinne, np. o rozwód i separację, na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych.

a Including unresolved in previous years. b Of which selected family cases, e.g. divorce and separation cases, according to the Act of 27 July 2001, the Law on the System of Common Courts.

W posiedzeniach sądów powszechnych uczestniczą **ławnicy**. W kadencji na lata 2020—2023 wybrano 9,2 tys. ławników. Ławnik uczestniczy w rozprawach do 12 dni w ciągu roku.

Lay judges participate in sessions of common courts. In the term of office for 2020—2023, 9.2 thousand lay judges were selected. A lay judge participates in hearings for up to 12 days during the year.

TABL. 8 (53). **SPRAWY ZAŁATWIONE^a PRZEZ KOMORNIKÓW**
CASES RESOLVED^a BY COURT RECEIVERS

Wyszczególnienie	2015	2020	2022	2023	Specification
	w tys. in thousands				
O G Ó Ł E M	6271,2	3665,1	4272,8	4279,0^b	TOTAL
w tym:					of which:
Egzekucja należności sądowych	329,1	255,1	288,1	286,1	Debt enforcement in courts
Egzekucja świadczeń powtarzających się	48,4	47,4	49,4	48,8	Enforcement of repeated performances
w tym alimentacyjnych	48,2	47,3	48,5	47,7	of which alimonies
Egzekucja świadczeń pieniężnych ...	5772,4	3038,2	3520,3	3292,6	Enforcement of pecuniary performances
O zabezpieczenie roszczeń	11,7	3,4	10,5	2,9	To secure claims
O opróżnienie lokali mieszkalnych ...	8,7	3,6	4,2	4,7	To vacate dwellings
w tym bez zapewnienia lokalu socjalnego	2,9	0,9	0,6	1,4	of which without providing a temporary dwelling
Egzekucja innych świadczeń niepieniężnych	5,9	2,2	3,1	1,8	Enforcement of other non-monetary performances

a Łącznie z niezalatwionymi w latach poprzednich. b Ponadto (według stanu w dniu 31 grudnia) 8613,5 tys. spraw było w trakcie załatwiania.

U w a g a. Komornik jest funkcjonariuszem publicznym działającym przy sądzie rejonowym na obszarze swojego rewiru. W końcu 2023 r. było 319 rewirów komorniczych.

a Including unresolved in previous years. b Moreover (as of 31 December), 8613.5 thousand cases were being resolved.

N o t e. Court receiver is a public official working at a district court in his/her district. At the end of 2023 there were 319 court receivers' districts.

TABL. 9 (54). **ADOPCJE MAŁOLETNICH ORZECZONE PRZEZ SĄDY RODZINNE**
ADOPTIONS OF JUVENILES ADJUDICATED BY FAMILY COURTS

Wyszczególnienie	2015	2020	2022	2023	Specification
O G Ó Ł E M	3361	2198	2763	2482	TOTAL
w tym przez osoby zamieszkale za granicą	279	9	12	10	of which by persons residing abroad
małoletni w wieku ^a :					juveniles at the age of ^a :
0— 3 lata	1422	743	864	879	0— 3
w tym do 1 roku	656	263	280	276	of which up to 1
3— 7	903	649	878	723	3— 7
7—13	696	506	589	516	7—13
13—15	110	86	132	99	13—15
15—17 lat	230	214	300	265	15—17

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

a Intervals were shifted upward.

Dane o:

- **nieletnich** w związku z czynami karalnymi dotyczą osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
- **dorośli** osądzonych w sprawach karnych, w tym skazanych za przestępstwa, dotyczą osób, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

Data on:

- **juveniles** with respect to punishable acts concern persons who committed such an act between the age of 13 and 16,
- **adults** judged in criminal cases, of which sentenced for crimes, concern persons who were at least 17 years old at the time of committing the crime.

TABL. 10 (55). SPRAWY NIELETNICH, W KTÓRYCH ZACHODZI PODEJRZENIE DEMORALIZACJI LUB POPEŁNIENIA CZYNU KARALNEGO

CASES OF JUVENILES IN WHICH THERE IS A SUSPICION OF DEMORALISATION OR COMMITTING OF PUNISHABLE ACT

Wyszczególnienie	2015	2020	2022	2023	Specification
Wpływ spraw	78867	49736	68842	68198	Incoming cases
w tym dotyczących demoralizacji	42313	29123	37626	35673	of which concerning demoralisation
Sprawy załatwione ^a	79249	54064	65522	66606	Cases resolved ^a
w tym dotyczące demoralizacji	41817	31637	36604	35031	of which concerning demoralisation

a Łącznie z niezakończonymi w latach poprzednich.

a Including unresolved in previous years.

TABL. 11 (56). NIELETNI WEDŁUG WYKONYWANYCH ŚRODKÓW WYCHOWAWCZYCH LUB POPRAWCZYCH

Stan w dniu 31 grudnia

JUVENILES BY ADJUDICATED EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES

As of 31 December

Rodzaje środków	2015	2020	2022	2023	Type of measure
Nadzór: kuratora	36966	25674	22875	23296	Supervision by: probation officer
rodziców	6916	4045	3378	3337	parents
Umieszczenie w:					Placement in:
zakładzie poprawczym	985	530	461	397	correctional centre
młodzieżowym ośrodku wychowawczym	5620	3805	3518	3761	youth educational centre
młodzieżowym ośrodku socjoterapii i ośrodka szkolno-wychowawczym	210	26	51	243	youth sociotherapy centre and school-educational centre
Skierowanie do ośrodka kuratorskiego	1525	1365	1590	1792	Directing to probation officer's centre

TABL. 12 (57). **ORZECZENIA SĄDÓW Powszechnych Pierwszej Instancji
W SPRAWACH KARNYCH DOROSŁYCH**
ADJUDICATIONS OF COMMON COURTS OF FIRST INSTANCE
IN CRIMINAL CASES INVOLVING ADULTS

Wyszczególnienie Specification		Osoby osądzone Persons judged					
		ogółem total	skazane sentenced	uniewin- nione acquitted	odstąpiono od wymie- rzenia kary punishment withheld	warunkowo umorzono postępo- wanie proceeding conditionally discontinued	umorzono postępo- wanie proceeding discontinued
OGÓŁEM	2015	330087	280028	8975	679	26959	13446
	TOTAL						
	2020	282856	243673	5369	497	23928	9389
	2022	320915	275705	7548	659	25876	11127
	2023	304387	260258	7134	629	25825	10541
w tym w sprawach: of which in cases:							
Z oskarżenia publicz- nego Involving public accus- ation	2015	320888	278402	7337	458	26153	8538
	2020	276541	242389	4419	361	23282	6090
	2022	313026	274049	6272	467	24984	7254
	2023	296659	258666	5832	458	24927	6776
Z oskarżenia prywat- nego Involving private accus- ation	2015	7702	1409	1208	215	747	4123
	2020	5284	1114	625	131	617	2797
	2022	6941	1543	980	191	851	3376
	2023	7033	1496	1070	170	871	3426

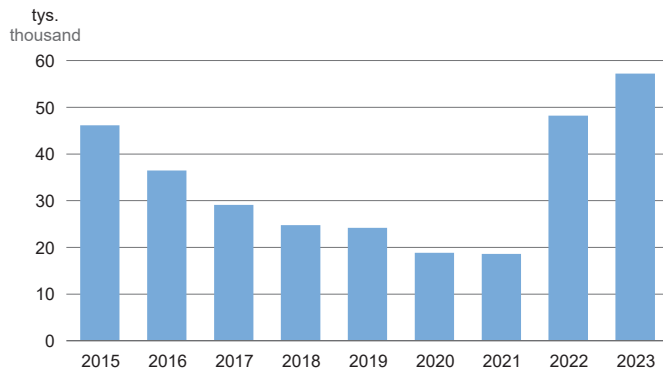
W 2023 r. **sądy wojskowe** skazały prawomocnie za przestępstwa 303 osoby (wobec 212 osób w 2022 r.).

In 2023, there were 303 persons validly sentenced for crimes by **military courts** (against 212 persons in 2022).

TABL. 13 (58). **ORZECZENIA SĄDÓW REJONOWYCH PIERWSZEJ INSTANCJI
W SPRAWACH O WYKROCZENIA^a**
ADJUDICATIONS OF DISTRICT COURTS OF FIRST INSTANCE IN PETTY OFFENCES^a

Rodzaje wykroczeń Type of petty offences	2015	2020	2022	2023		
				ogółem total	w tym of which	
					orzeczone kary za- sadnicze adjudi- cated principal punish- ments	uniewin- nienia acquit- tals
OGÓŁEM TOTAL	567262	293658	343332	322492	306564	7952
w tym przeciwko: of which against:						
Porządkowi i spokojowi publicznemu Public peace and order	28801	25394	19419	17015	15408	643
Bezpieczeństwu osób i mienia	9026	6393	6108	5658	5311	206
Bezpieczeństwu i porządkowi w komuni- kacji	340730	140823	166790	170025	163040	3973
Mieniu	97598	54464	51593	61846	59749	828

ZAKAZ PROWADZENIA POJAZDÓW^a
REVOKING THE RIGHT TO OPERATE VEHICLES^a

^a Dodatkowy środek karny orzekany przez sądy rejonowe za wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji.

^a Additional punitive measure adjudged by district courts for petty offences against traffic safety and order.

TABL. 14 (59). **ZAKŁADY KARNE I ARESZTY ŚLEDTCZE**

Stan w dniu 31 grudnia

PRISONS AND REMAND PRISONS

As of 31 December

Wyszczególnienie	2015	2020	2022	2023	Specification
O G Ó Ł E M	154	120	103	103	TOTAL
Zakłady karne	87	81	64	64	Prisons
Areszty śledcze	67	39	39	39	Remand prisons

TABL. 15 (60). **TYMCZASOWO ARESZTOWANI I ODBYWAJĄCY KARY**

Stan w dniu 31 grudnia

PRETRIAL DETAINEES AND CONVICTS SERVING PUNISHMENT

As of 31 December

Wyszczególnienie	2015	2020	2022	2023	Specification
O G Ó Ł E M	70836	67894	71228	73822	TOTAL
w tym kobiety	2379	3056	3422	3683	of which women
w tym zatrudnieni ^a	24182	28977	40198	40855	of which employed ^a
w tym odpłatnie	9850	10835	18439	21484	of which remunerated
w tym skazani	9843	10822	18427	21479	of which convicts
Tymczasowo aresztowani	4162	8692	8149	8430	Pretrial detainees
w tym młodociani ^b	315	393	412	416	of which young prisoners ^b
Skazani	65664	58487	62339	64336	Convicts
w tym młodociani ^b	1163	568	523	595	of which young prisoners ^b
w tym wielokrotnie karani	37247	34223	37550	39181	of which previously punished
Ukarani	1010	715	740	1056	Punished
w tym młodociani ^b	60	11	16	20	of which young prisoners ^b

a W czasie odbywania kary lub trwania tymczasowego aresztowania. b W wieku 15—21 lat.

a During serving punishment or temporary arrest. b Aged 15—21.

TABL. 16 (61). PEŁNOZATRUDNIENI W SŁUŻBIE WIĘZIENNEJ

Stan w dniu 31 grudnia

FULL-TIME PAID EMPLOYEES OF PENITENTIARY STAFF

As of 31 December

Wyszczególnienie	2015	2020	2022	2023	Specification
O G Ó Ł E M	28325	28006	28201	28169	T O T A L
W tym kobiety	5676	6492	7095	7461	Of which women
Funkcjonariusze	27185	26861	26971	26936	Prison staff
w tym z wyższym wykształceniem	15797	16672	16815	16564	of which with tertiary education
na stanowiskach:					holding posts of:
Oficerskich	8069	7133	5268	4746	Officers
Chorążych	3627	4520	4690	4759	Warrant officers
Podoficerskich	15489	15208	12694	11107	Non-commissioned officers
Szeregowych	—	—	4319	6324	Private rank
Pracownicy cywilni	1140	1145	1230	1233	Civilian employees
W tym z wyższym wykształceniem	776	735	808	799	Of which with tertiary education

TABL. 17 (62). ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA SŁUŻBY WIĘZIENNEJ

PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES OF PENITENTIARY STAFF

Wyszczególnienie	2015	2020	2022	2023	Specification
------------------	------	------	------	------	---------------

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

O G Ó Ł E M	29062	28253	28071	28123	T O T A L
Funkcjonariusze	27233	26428	26333	26313	Prison staff
Pracownicy cywilni	1829	1825	1738	1810	Civilian employees
w tym nauczyciele	220	216	217	218	of which teachers

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a w zł
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a in PLN

Funkcjonariusze	4430	6192	7035	7473	Prison staff
Pracownicy cywilni	4060	5652	7176	7978	Civilian employees
w tym nauczyciele	5296	6413	7034	7585	of which teachers

^a Wynagrodzenia funkcjonariuszy nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe).

^a Wages and salaries of prison staff do not include compulsory social insurance contributions (retirement and other pensions, sickness insurance).

TABL. 18 (63). **OCHRONA ZDROWIA W ZAKŁADACH KARNYCH I ARESZTACH ŚLEDZCYCH**

Stan w dniu 31 grudnia

HEALTH CARE IN PRISONS AND REMAND PRISONS

As of 31 December

Wyszczególnienie	2015	2020	2022	2023	Specification
Szpitala	11	10	10	10	Hospitals
Łóżka w szpitalach	883	785	796	755	Beds in hospitals
Izby chorych	152	118	102	102	Infirmaries
Ambulatoria	154	120	103	103	Ambulatory departments
Gabinety stomatologiczne	153	120	103	103	Stomatological offices
Apteki	17	16	17	17	Pharmacies
Zatrudnieni:					Employees:
lekarze, lekarze dentyści i farmaceuci	609	501	509	489	doctors, dentists, pharmacists
w tym kobiety	522	407	424	408	of which women
pielęgniarki i ratownicy medyczni	969	886	926	839	nurses and emergency medical technicians
w tym kobiety	919	824	839	766	of which women
personel średni	164	182	161	164	mid-level staff
w tym kobiety	157	160	151	153	of which women

TABL. 19 (64). **SZKOŁY W ZAKŁADACH KARNYCH I ARESZTACH ŚLEDZCYCH**

Stan w końcu roku szkolnego

SCHOOLS IN PRISONS AND REMAND PRISONS

As of the end of the school year

Wyszczególnienie	2020/21	2021/22	2022/23		Specification
	uczniowie	students	szkoły	schools	
Szkoły podstawowe	113	167	145	6	Primary schools
Licea ogólnokształcące	765	802	732	16	General secondary schools
Kursy zawodowe ^a (w ciągu roku)	4727	2331	2682	281 ^b	Vocational courses ^a (during the year)
Kwalifikacyjne kursy zawodowe ^a	4017	4068	3743	155 ^b	Qualifying vocational courses ^a

a W latach kalendarzowych: 2021, 2022 i 2023. b Liczba kursów.

a In the calendar years: 2021, 2022 and 2023. b Number of courses.

W 2023 r. według stanu w dniu 31 grudnia w zakładach karnych działało 140 **bibliotek** (łącznie z filiami). Księgozbiór tych bibliotek liczył 1337 tys. wol. (wobec 1589 tys. wol. w 2015 r.).

In 2023, as of 31 December, there were 140 **libraries** (including branches) in prisons. The collection of these libraries numbered 1337 thousand vol. (against 1589 thousand vol. in 2015).